

drs. L.W. Verhoef
registeraccountant
Kersengaard 13
3962 JR Wijk bij Duurstede

telefoon: 0343-572055/06-20815670
email: lwverhoef@hetnet.nl

Wijk bij Duurstede, 24 oktober 2013

Provinciale Staten van
provincie Noord-Brabant
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

LB 528.

3486963

MID /grf.

Betreft: Begroting 2014 van provincie Noord-Brabant

Geachte Staten,

Voor u als Provinciale Staten is de begroting van uw provincie een uiterst belangrijk document. Op basis van de begroting beslist u over de hoogte van de provinciale belastingen en heffingen en over het wel of niet doorgaan van belangrijke activiteiten. Met de begroting geeft u (al dan niet) toestemming aan het provinciebestuur tot het uitvoeren van de in de begroting vermelde activiteiten en tot het uitgeven van de daarvoor in de begroting opgenomen gelden. Ook voor de (geïnteresseerde) burgers is de begroting belangrijk. Met de begroting legt u samen met het provinciebestuur rekening en verantwoording af aan de burgers over de voorgenomen aanwending van de belastingmiddelen. Het is dus erg belangrijk dat de begroting betrouwbare informatie bevat.

De Begroting 2014 van provincie Noord-Brabant is NIET betrouwbaar!

Ik doe al enige jaren onderzoek naar jaarrekeningen en begrotingen van gemeenten en provincies. Mijn conclusie is dat de jaarrekeningen en begrotingen van veel gemeenten en provincies onbetrouwbaar en dus misleidend zijn. Wat betreft de jaarrekeningen: ondanks de goedkeurende accountantsverklaringen daarbij die het tegendeel beweren.

Veelal geldt dat voor de presentatie van de baten en de lasten en het saldo daarvan. Het geldt veelal ook voor de presentatie van de financiële positie.

Het geldt ook voor de jaarrekeningen van provincie Noord-Brabant. Het geldt ook voor de Begroting 2014 van Noord-Brabant.

Ik maak bij deze begroting de volgende opmerkingen:

1. In het begrotingsboekwerk wordt gesteld en/of gesuggereerd dat de Begroting 2014 sluit met een saldo van begrote opbrengsten en kosten van € 0. Echter, niets is minder waar!

2. Het WERKELIJKE saldo van de begrote opbrengsten en kosten is NADELIG € 83,3 miljoen. Het werkelijke saldo van de baten en de lasten volgt uit een vermogensvergelijking, d.w.z. het werkelijke saldo van de opbrengsten en de kosten over 2014 is gelijk aan de toename of afname van het Eigen vermogen in 2014.

Uit de vermogensvergelijking (met gegevens van pagina 227) volgt:

Eigen vermogen per 31.12.2014:	€ 2.847.977.000
Eigen vermogen per 31.12.2013:	<u>2.931.268.000</u>
2014: NADELIG SALDO	€ 83.291.000

Dit komt overeen met wat op pagina 220 en pagina 223 "Totaal saldo van baten en lasten" wordt genoemd. Overigens, wat op deze pagina's met "Geraamd resultaat" wordt aangeduid, is een nonsens-bedrag.

3. Met de gegevens van pagina 227 valt ook het verwachte saldo van de opbrengsten en de kosten over 2013 te berekenen.

Uit de vermogensvergelijking volgt:

Eigen vermogen per 31.12.2013:	€ 2.931.268.000
Eigen vermogen per 31.12.2012 :	<u>3.047.302.000</u>
2013: NADELIG SALDO	€ 116.034.000

Het provinciebestuur verwacht dus een nadelig saldo van opbrengsten en kosten over 2013 van € 116 miljoen. Was u dat al medegedeeld? Hoe verhoudt dit bedrag zich tot de door u goedgekeurde begroting(swijzigingen)?

4. Met mijn brieven aan u in de afgelopen jaren liet ik u telkens weten dat uw jaarrekeningen eveneens misleidend zijn. Het provinciebestuur deed het in de jaarrekening over 2012 voor-

komen of de provincie in dat jaar een nadelig saldo van opbrengsten en kosten had van € 19 miljoen. In werkelijkheid leed de provincie in dat jaar een verlies van € 513 miljoen. Tezamen met het verwachte verlies over 2013 van € 116 miljoen zal de provincie in de jaren 2012-2013 een verlies geleden hebben van € 629 miljoen (ruim € 0,6 miljard!).

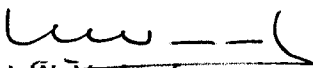
5. De verliezen van de periode 2012-2013 betekenen dat er dus in deze periode € 629 miljoen meer is uitgegeven dan er werd ontvangen. Deze € 629 miljoen zijn uiteraard geleend bij financiële instellingen. De verliesfinanciering betekent een extra rentelast van (bij 4% rente) $4\% \times € 629 \text{ miljoen} = € 25,2 \text{ miljoen}$. Wanneer u de Begroting 2014 ongewijzigd goedkeurt, stijgen de rentelasten van de komende jaren wat betreft de verliesfinanciering, met $4\% \times € 116 \text{ miljoen} = € 4,6 \text{ miljoen}$ naar € 29,8 miljoen.
6. Bovenstaande cijfers krijgen reliëf als men bedenkt dat de opbrengst van de opcenten Motorrijtuigenbelasting volgens de begroting in 2014 een bedrag zal zijn van € 245 miljoen. Een achtste deel hiervan is alleen al nodig voor de rentelasten vanwege de financiering van de verliezen van de jaren 2012-2014.
7. In de begroting komen ongetwijfeld dezelfde fouten voor als die ik reeds signaleerde in de jaarrekeningen van de afgelopen jaren en waarvoor ik u met mijn brieven herhaaldelijk gewaarschuwd heb. Het betekent dat kosten als afschrijvingskosten, personeelskosten en verschillende onderhoudskosten verkeerd in de begroting zijn opgenomen. Het betekent dat wat als financiële positie wordt gepresenteerd, niet de financiële positie is.
8. Door het hele begrotingsboekwerk heen komt heel veel allemaal faliekante ONZIN voor over bijvoorbeeld reserves, voorzieningen, weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit, en een of ander niet-relevant "EMU-saldo". Deze nonsens zet de (niet ervaren) Provinciale Staten-leden en andere gebruikers geweldig op het verkeerde been. Dit is ook strijdig met de wettelijke voorschriften, i.c. het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten), dat in artikel 3 een begroting eist die voor Provinciale Staten-leden begrijpelijk is.
9. Volgens de van toepassing zijnde wettelijke bepalingen (i.c. het BBV), die er op de eerste plaats zijn ter bescherming van de Provinciale Staten-leden, moet de begroting zodanig gepresenteerd worden dat de lezer, en in het bijzonder IEDER Provinciale Staten-lid, zich een "verantwoord oordeel" kan vormen over wat er financieel aan de hand is (art 3). De begroting voldoet dus in het geheel niet aan deze eis.
Volgens hetzelfde BBV moet de begroting per onderscheiden programma inzicht geven in:
 - a. de doelstellingen, in het bijzonder de beoogde maatschappelijke effecten;
 - b. de wijze waarop ernaar gestreefd zal worden die effecten te bereiken.
 U moet zelf beoordelen of u dit (in voldoende mate) in de voorliggende begroting vindt.

Conclusie

Eerst moet het provinciebestuur de Begroting 2014 opnieuw maken. Pas DAARNA, als alles klopt en volledig is, kan en mag op verantwoorde wijze over de begroting besloten worden!

Graag was ik u weer van dienst.

Met vriendelijke groet,

L.W. Verhoef